

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

Administration according to the principles of good governance of
Chedi Luang Subdistrict Administrative Organization
Mae Suai District, Chiang Rai Province

รัชชิระ ขุนนาม

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

Administration according to the principles of good governance
of Chedi Luang Subdistrict Administrative Organization
Mae Suai District, Chiang Rai Province

วัชชีระ ชุนนาม

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

ชื่อเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
ผู้วิจัย นายวัชชีระ ขุนนาม
ชื่อปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

Nitaya W

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา วงศ์ยศ)

[Signature]

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สามัคคีธรรม)

[Signature]

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์ .ดร.สุวิมล วงศ์สิงห์ทอง)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงานการ
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

[Signature]

..... คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

ชื่อเรื่อง : การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้วิจัย : นายวัชร ชูนาม
ปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สามัคคีธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม: รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล วงศ์สิงห์ทอง
ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2567
สถาบัน : วิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามเกี่ยวกับกาบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีลำดับความสำคัญของแต่ละด้านดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความโปร่งใส นอกจากนี้ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ปัจจัยด้านเพศไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แต่ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การบริหาร, หลักธรรมาภิบาล

Title : Administration according to the principles of good governance of Chedi Luang Subdistrict Administrative Organization Mae Suai District, Chiang Rai Province

Author : Mr.Vatchira Khunnam

Degree : Master of Political Science

Advisor : Asst.Prof. Dr.สุจิตรา สามัคคีธรรม

Co-advisor : Assoc.Prof. Dr.สุวิมล วงศ์สิงห์ทอง

Graduated Year : 2024

Institute : Pacific Institute of Management Science

Abstract

This study aimed to study the level of public opinion on the administration according to the principles of good governance of Chedi Luang Subdistrict Administrative Organization, Mae Suai District, Chiang Rai Province, and to study and compare public opinion on the administration according to the principles of good governance of Chedi Luang Subdistrict Administrative Organization, Mae Suai District, Chiang Rai Province, classified by personal factors: gender, age, education level, occupation, and income, using a sample of 338 people.

The instruments used in this study and data collection were a questionnaire on general information of the respondents and a questionnaire on the administration according to the principles of good governance of Chedi Luang Subdistrict Administrative Organization, Mae Suai District, Chiang Rai Province. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, T-test, and One-way ANOVA.

The results of the research found that the level of public opinion on the administration according to the principles of good governance of Chedi Luang Subdistrict Administrative Organization was at a high level overall, with the following priorities: morality, responsibility, rule of law, participation, value for money, and transparency. In addition, the results of the comparison of public opinion found that gender had no effect on opinions on the administration according to the principles of good governance. However, factors of age, education level, occupation and monthly income were significantly different at the 0.05 statistical level.

Keywords: administration, good governance.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2. คำถามการวิจัย	2
1.3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.4. ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5. สมมติฐานการวิจัย	3
1.6. กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
1.8. นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	5
2.2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร	6
2.3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	7
2.4 ข้อมูลทั่วไป ขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัด เชียงราย	12
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
3.1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	22
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	23
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	47
5.1. สรุปผลการวิจัย	47
5.2. อภิปรายผล	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้	50
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป	51
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	54
ภาคผนวก ก แบบสอบถามในการวิจัย	55
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	62
ประวัติผู้วิจัย	64

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 2.1	รายชื่อหมู่บ้าน	13
ตารางที่ 2.2	แสดงการสรุปผลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม	19
ตารางที่ 3.1	ตารางจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
ตารางที่ 4.1	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	27
ตารางที่ 4.2	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	27
ตารางที่ 4.3	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	28
ตารางที่ 4.4	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	28
ตารางที่ 4.5	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	29
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม	30
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักนิติธรรม	31
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักคุณธรรม	32
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักความโปร่งใส	33
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักการมีส่วนร่วม	34
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักความรับผิดชอบ	35
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักความคุ้มค่า	36
ตารางที่ 4.13	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ	37

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4.14	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม จำแนกตามอายุ	38
ตารางที่ 4.15	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธีพหุคูณแบบแอลเอสดี (LSD : Least Significant Different Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอายุ ในภาพรวม	39
ตารางที่ 4.16	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	40
ตารางที่ 4.17	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD : Least Significant Different Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม	41
ตารางที่ 4.18	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ	42
ตารางที่ 4.19	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD : Least Significant Different Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวม	43
ตารางที่ 4.20	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	44
ตารางที่ 4.21	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD : Least Significant Different Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในภาพรวม	45
ตารางที่ 4.22	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	46

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานพัฒนาในระดับตำบล เป็นองค์กรที่ได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นหลัก หรือเป็นแกนนำที่สำคัญในการพัฒนาที่จะแก้ไขปัญหาดังทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองระดับตำบล โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เป็นองค์กรหนึ่งที่ได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการปกครอง และมีอำนาจอิสระในการบริหารงาน และปกครองตนเองได้ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังประสบปัญหาหลาย เช่น ปัญหาอำนาจหน้าที่ ปัญหาการคลัง ปัญหาอำนาจอิทธิพล ปัญหาการขาดทักษะการบริหาร และปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญทางการเมือง เนื่องจากเป็น พื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และสังคมซึ่งยึดหลักว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าได้ เพราะการกระจายอำนาจการบริหารสู่ท้องถิ่นเปรียบเสมือนการกระจายอำนาจสู่ประชาชน และองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นหน่วยงานระดับรากหญ้า ซึ่งใกล้ชิดกับประชาชน มากที่สุด มีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง (พิทยาสุนทรวิภาต, 2545: 23-28) โดยมีผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน ในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารอย่างอิสระในเขตพื้นที่ ที่กำหนดรวมทั้งมีอำนาจในการบริหารการเงินและการคลังและกำหนดนโยบายของตนเอง โดยดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ภายใน กรอบที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชนในท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม, 2550: 13) ซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสีย เพราะหากองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ก็ส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือการยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือเรียกว่า หลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักนิติธรรม และคุณธรรม มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ บริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกับการบริหารส่วนตำบล โดยการกำกับดูแลและสนับสนุนการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในชนบทเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวนมากครอบคลุมพื้นที่เกือบทุกตำบลหมู่บ้าน หากองค์การบริหารส่วน

ตำบลมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้บริหารสาธารณะได้ อย่างครอบคลุมก็จะส่งผลให้ประชาชน ในท้องถิ่นหรือในชนบทซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ ของประเทศ ได้รับการดูแลเอาใจใส่พัฒนา แก้ไข บรรเทาปัญหาต่าง ๆ อย่างทันที่ทันที่ อันจะนำไปสู่ ความอยู่ดี มีสุข ของประชาชนทั้งประเทศ และนำไปสู่ความกินดีมีสุขของประชาชนทั้งประเทศ และ ทางตรงกันข้ามหากองค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานบกพร่องขาด ประสิทธิภาพก็จะเกิดความเสียหายแก่ บ้านเมืองและเทศชาติอย่างใหญ่หลวง

องค์การบริหารตำบลเจดีย์หลวง ประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านป่าตึงงาม บ้านใหม่แสงแก้ว บ้านร้องบง บ้านใหม่ร้องบง บ้านห้วยต้นผึ้ง บ้านแม่ตาแมว จากแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวงที่ผ่านมายังประสบปัญหาอยู่บ้างเกี่ยวกับเรื่องของการบริหารงาน อาทิ เช่น ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอต่อหน่วยงาน และปัญหาที่มีข้อจำกัด ในด้านการจัดสรรงบประมาณที่มีจำกัดในการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในหน่วยงาน ขาดความร่วมมือจากประชาชนในการดำเนินกิจกรรม เป็นต้น

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยมีความตระหนักและมองเห็น ความสำคัญในการที่ผู้บริหาร บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจะร่วมกันนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้เพื่อนำไปสู่การเป็นหน่วยงานราชการยุคใหม่ที่มีลักษณะของธรรมาภิบาล ทั้งนี้ เพราะการสร้างสังคมประชาธิปไตยต้องเริ่มต้นที่ชุมชน และประชาชนในชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ ศึกษาการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำแนวทางไปปรับใช้ในการ ปฏิบัติงานขององค์การ ให้ไปสู่การเป็นหน่วยงานราชการยุคใหม่ที่มีหลักธรรมาภิบาลเป็นรากฐาน เป็นการสร้างความ โปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่าง สร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมให้ได้มากที่สุดต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับใด
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่อาศัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 2,141 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย)

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1970 : 886) กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95% ได้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้านคือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความคุ้มค่า (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ออนไลน์, 2542)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ – ธันวาคม 2567

4. ขอบเขตพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านป่าดงงาม บ้านใหม่แสงแก้ว บ้านร้องบง บ้านใหม่ร้องบง บ้านห้วยต้นผึ้ง และบ้านแม่ตาแมว

1.5 สมมุติฐานการวิจัย

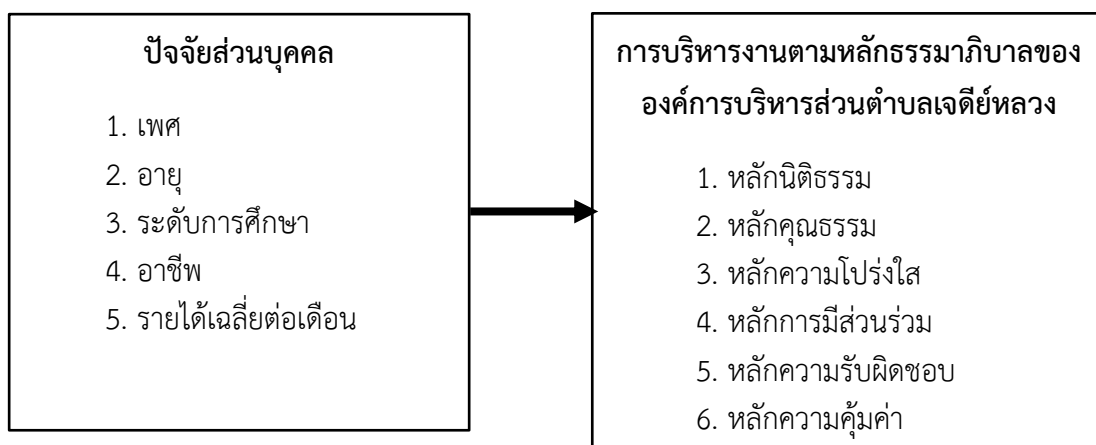
ประชาชนผู้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมากำหนดตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อใช้เป็นแนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ที่สนใจนำไปปรับปรุง หรือเป็นแนวทางในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง หลักพื้นฐาน 6 ประการ ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการหลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

หลักนิติธรรม หมายถึง การออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ยึดหลักกฎหมายเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับ โดยในการปฏิบัติต้องเป็นไปตามระเบียบ กฎ ข้อบังคับที่ได้กำหนด

หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดย รณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือ หลักนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ วินัย กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง

หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยปรับปรุงกลไกการทำงานให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และสามารถตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเปิด โอกาสให้บุคลากร หรือประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้ และเสนอ ความเห็นในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน

หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิ หน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหา และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร
- 2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
- 2.4 ข้อมูลทั่วไป ขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

ลักษณะประชากร ได้แก่ 1. เพศ 2.อายุ 3. รายได้ 4. ระดับการศึกษา และ 5. อาชีพ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2560)

แนวคิดด้านประชากรศาสตร์ (Demographic) เป็นส่วนสำคัญของการวิเคราะห์ตลาด ซึ่งสามารถช่วยให้ธุรกิจเข้าใจลักษณะและความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น ตามที่ Kotler & Armstrong (2018) กล่าวไว้

1. การศึกษาประชากรศาสตร์ เน้นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลประชากร เช่น อายุ เพศ รายได้ การศึกษา และสถานะครอบครัว ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ช่วยในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมและพัฒนาแผนการตลาดที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าแต่ละประเภท

2. การแบ่งกลุ่มตลาดตามประชากรศาสตร์ การแบ่งตลาดตามลักษณะประชากรศาสตร์ช่วยให้ธุรกิจสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่แตกต่างกัน และสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาดให้ตรงกับความต้องการเฉพาะของแต่ละกลุ่ม

3. การเปลี่ยนแปลงประชากรศาสตร์ การติดตามการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างประชากร เช่น การเปลี่ยนแปลงในอายุเฉลี่ยของประชากร การเพิ่มขึ้นของกลุ่มประชากรสูงอายุ หรือการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างครอบครัว เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจมีผลกระทบต่อความต้องการและพฤติกรรมผู้บริโภค

4. การนำข้อมูลประชากรศาสตร์มาใช้ ข้อมูลประชากรศาสตร์ที่รวบรวมได้จะช่วยให้การตัดสินใจทางการตลาด เช่น การเลือกช่องทางการจัดจำหน่าย การกำหนดราคา และการออกแบบสื่อการตลาดเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดทางด้านประชากรศาสตร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภค Schiffman and Wisenblit (2015) ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มผู้บริโภคตามลักษณะประชากรศาสตร์ต่างๆ ได้ดังนี้

1. อายุ (Age) อายุมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อและความต้องการของผู้บริโภค เช่น ผู้บริโภคในวัยเด็กอาจสนใจสินค้าและบริการที่แตกต่างจากผู้บริโภคในวัยทำงานหรือผู้สูงอายุ

2. รายได้ (Income) รายได้ส่งผลต่อกำลังซื้อและความสามารถในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการที่มีราคาต่างกัน ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงอาจมีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าหรูหราหรือสินค้าพรีเมียม ในขณะที่ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำอาจเน้นสินค้าราคาประหยัด

3. เชื้อชาติ (Ethnicity) เชื้อชาติและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความชอบและความต้องการของผู้บริโภค เช่น อาหารและเครื่องแต่งกายอาจมีการเลือกใช้ที่แตกต่างกันตามเชื้อชาติและวัฒนธรรม

4. เพศ (Gender) เพศเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความต้องการและพฤติกรรมการซื้อ เช่น ผู้หญิงอาจมีความสนใจในผลิตภัณฑ์ความงามหรือแฟชั่น ในขณะที่ผู้ชายอาจสนใจในเทคโนโลยีหรือกีฬา

5. อาชีพ (Occupation) อาชีพของผู้บริโภคสามารถบ่งบอกถึงความต้องการและพฤติกรรมการซื้อได้ เช่น บุคคลที่ทำงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงินอาจสนใจในผลิตภัณฑ์การลงทุนหรือเครื่องมือทำงานที่มีคุณภาพสูง

6. สถานภาพสมรส (Marital Status) สถานภาพสมรสมีผลต่อพฤติกรรมการซื้อ เช่น ครอบครัวที่มีบุตรอาจมีความต้องการสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น ของเล่นหรืออุปกรณ์การเรียน

7. ประเภทและขนาดของใช้ในครัวเรือน (Household Type and Size): ประเภทของครัวเรือน (เช่น บ้านเดี่ยว คอนโดมิเนียม) และขนาดของครัวเรือนมีผลต่อความต้องการในการซื้อสินค้าและบริการ เช่น ครัวเรือนที่มีสมาชิกมากอาจต้องการซื้อสินค้าในปริมาณมากหรือสินค้าที่ตอบสนองความต้องการของหลายคน

8. ตำแหน่งภูมิศาสตร์ (Geographic Location) การศึกษาตำแหน่งภูมิศาสตร์ช่วยให้เข้าใจถึงความต้องการเฉพาะในแต่ละพื้นที่ เช่น สินค้าและบริการที่ได้รับความนิยมในเขตเมืองอาจแตกต่างจากพื้นที่ชนบท

สรุป การใช้ข้อมูลประชากรศาสตร์ (demographic data) อย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ธุรกิจสามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้แม่นยำ เช่น อายุ เพศ รายได้ การศึกษา และสถานที่ตั้งสามารถช่วยให้ธุรกิจรู้ว่าลูกค้าของพวกเขามีลักษณะอย่างไร และการตลาดที่ดีที่สุดควรจะมีไปทีกลุ่มไหน ออกแบบกลยุทธ์การตลาดที่ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า เมื่อทราบข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มเป้าหมายแล้ว ธุรกิจสามารถสร้างแคมเปญการตลาดที่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของแต่ละกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น การออกแบบโฆษณาเฉพาะสำหรับกลุ่มอายุหรือการสร้างผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มรายได้ต่างๆ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารโดยทั่ว ๆ ไป จะมีลักษณะเป็นกระบวนการวิธี หรือเป็นการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานหรือเป็นลำดับรายการในการบริหาร คือ ในการบริหารจะต้องมีลำดับรายการก่อนหลังว่า จะต้องทำอะไรก่อนและต่อ ๆ ไปจะทำอะไร ซึ่งจัดไว้ว่าหลักเกณฑ์ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific management) กระบวนการบริหารจะกำหนดขอบเขต และหน้าที่ตามขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ อย่างชัดเจน นักบริหาร นักวิชาการ ตลอดจนนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้ เช่น

กระบวนการบริหารงานตามแนวของ Deming (Deming ,2004) ดังนี้ คือ

1. การวางแผน (Plan – P)
2. การปฏิบัติตามแผน (Do -D)
3. การตรวจสอบ (Check – C)
4. การปฏิบัติ (Action – A)

กระบวนการบริหารงานทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ จะต้องปฏิบัติต่อเนื่องกันไปไม่สิ้นสุด ซึ่งเขียนได้ว่า (Plan – Do – Check – Act) PDCA เป็นกระบวนการหนึ่ง ซึ่งเหมือนกับเป็นวงจรอันหนึ่งเรียก “วงจรเดมมิง (The Deming cycle) วงจรหรือล้อ (PDCA) เป็นเครื่องมือการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง ในการติดตามพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายของเดมมิง หรือ PDCA เป็นกระบวนการหนึ่ง ซึ่งสามารถที่จะนำมาใช้ได้เป็นอย่างดีในการควบคุมคุณภาพ หรือการบริหารคุณภาพ

สุธี สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสียกฤษณ์ (2537) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงาน หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยปัจจัยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงาน (Method) เป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

สมพร เพชรสุวรรณ (2543) ให้ความหมายของการบริหารงาน คือ การประสมประสานทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ศักชัย โทแสง (2557) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงาน หมายถึง กระบวนการที่คณะบุคคลร่วมมือกันดำเนินการโดยอาศัยทรัพยากรและวิธีการดำเนินการต่าง ๆ มาใช้ทั้งการวางแผน การจัดการ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัย จึงสามารถสรุปได้ว่า การบริหารงาน คือ การดำเนินการในกิจการต่าง ๆ มีหน่วยงานหรือองค์การดำเนินการอำนวยความสะดวกให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลงานตามที่ต้องการ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรต้องตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด เป้าหมายสำคัญคือคาดหวังให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร ดังนั้นการที่แต่ละองค์การจะเดินทางไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้นั้นได้ต้องเริ่มต้น จากการวางระบบบริหารภายในองค์กรให้มั่นคงก่อน ซึ่งธรรมาภิบาลถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานในทุกประเภท จึงได้มีผู้ให้ความหมาย ความสำคัญและองค์ประกอบของธรรมาภิบาล

1. ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาลว่า หมายถึงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ทั้งภาครัฐภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้ความสามารถและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความ

เข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติภัยอันตรายที่หากมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความร่วมมือ อันเป็นคุณ ลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบ ประชาธิปไตย อัน มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542, 2542 : 26)

ธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดสำคัญที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากเป็นหลักการที่ครอบคลุมกว้างขวางทั้งมิติทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม

ดังนั้น การบริหารธรรมาภิบาลจึงเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย ธรรมาภิบาล ยังเป็นหลักการที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลายเพื่อช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กร ให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องเกิดความศรัทธา และเชื่อมั่นในองค์กรนั้น ๆ จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น รัฐบาลที่โปร่งใส ตรวจสอบได้สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาลและความ เจริญก้าวหน้าของประเทศอีกด้วย (ธัญวาทย์ คำมูล, 2559: 16)

ธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดใหม่ที่เข้าใจได้ไม่ถนัดนัก เพราะต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ถึงตัวโครงสร้างของสถาบันการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น ธรรมาภิบาลเป็นเรื่องของการปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐที่เกิดคุณธรรม จริยธรรมที่ดำรงในสังคมสำหรับการพัฒนาประเทศ ธรรมาภิบาลจึงเป็นมากกว่านโยบายชุดหนึ่งที่ไม่สามารถนำประยุกต์ได้ทันที เหมือนนโยบายทั่ว ๆ ไป แล้วโครงสร้างธรรมาภิบาลไม่เคยสมบูรณ์และหยุดนิ่ง โดยเฉพาะธรรมาภิบาลแบบตะวันตกนั้นมีเสาหลักที่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเป็นสำคัญ (สมบูรณ์ ศิริประชัย, 2552: 1-112)

ความหมายของธรรมาภิบาล (good governance) ปรากฏการณ์ที่ทำให้ คำว่า“ธรรมาภิบาล” ได้รับความสนใจมีการใช้ในวงวิชาการอย่างจริงจังและเป็นทางการเป็นที่ยอมรับจาก หน่วยงานในระดับสากลว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นทางการ ได้แก่ เอกสารรายงานชาฮาราในแอฟริกา (sub - sahara africa: from crisis to sustainable growth) ตีพิมพ์ระหว่าง ค.ศ. 1989 (พ.ศ. 2532) เป็นการรายงานของธนาคารโลกในยุคแรก ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการ มีธรรมาภิบาล และการฟื้นฟูสถานการณ์ของ IMF ในการให้ประเทศต่าง ๆ กู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ ข้อสรุปว่า ญุแจะ สำคัญ อีกประการหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจของประเทศ ที่ได้รับความ ช่วยเหลือทางการเงิน คือ การที่ประเทศนั้น ๆ มีการจัดการปกครองและมีการดำเนินการตามนโยบาย สาธารณะที่ได้ตกลงไว้อย่างเคร่งครัด ดูเหมือนว่าจะเป็นความเชื่อจริงของธนาคารโลกที่กล่าวว่า ปัญหาหลักของการพัฒนาในอนุภูมิภาคนี้ ได้แก่ จุดอ่อนของระบบ governance ต่อมาก็มีผู้ขานรับอย่างรวดเร็วว่าเรื่องนี้ไม่ใช่แอฟริกาเท่านั้น แต่เป็นปัญหาร่วมของชาติต่าง ๆ ทั่วไป ฉะนั้น ธรรมาภิบาลหรือ good governance จึงกลายเป็นความคาดหวังเป็นคำตอบ และกลายเป็นองค์ประกอบที่จะ ขาดเสียไม่ได้ประการหนึ่งของสูตร การพัฒนา (development management) ในนานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย (ปฐม มณีโรจน์, 2554 : 352)

นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาลไว้ อย่างหลากหลาย มีทั้งความหมายที่คล้ายกันและแตกต่างกัน ซึ่งคำที่ใช้ในความหมายที่เกี่ยวข้อง กับคำว่า ธรร

มาภิบาล (Good Governance) ทั้งจากหน่วยงานรัฐ และนักวิชาการ ซึ่งในประเทศไทยมีการ นิยาม ชื่อเรียกอย่างหลากหลาย เช่น การจัดการปกครอง การปกครองที่ดี ธรรมรัฐ ธรรมราชูร์ สุ ประศาสน์การ การบริหารจัดการที่ดี ธรรมาภิบาล บรรษัทภิบาล บรรษัทอภิบาล การกำ กับดูแล กิจกรรมที่ดี ผู้วิจัยขอนำเสนอพร้อมทั้งความหมาย ดังนี้

ธนาคารโลก (World Bank, 1992) ได้ให้ความหมายว่า Good Governance หมายถึง วิธีการหรือ แนวทางที่ดีที่สุดในการใช้อำนาจบริหารประเทศ โดยจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจและ สังคมอย่างชาญฉลาดเพื่อการพัฒนา

โคฟี อันนัน (Kofi Annan, 2000) ได้ให้ความหมาย ธรรมภิบาล หมายถึง แนวทางการ บริหารงานของรัฐบาลที่ก่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน หลักนิติธรรม สร้างเสริมประชาธิปไตย การดำเนินงานมีความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้ให้ ความหมายของธรรมาภิบาล มาจากคำว่า ธรรม ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ ความหมายว่า คุณความดี ความยุติธรรม ความถูกต้อง และอภิบาล หมายความว่า บำรุงรักษา, ปกครอง ดังนั้น ธรรมาภิบาล ตามศัพท์บัญญัติ ราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง วิธีการปกครองที่ดี (Good Governance)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559 : 1 - 52) ได้ให้ ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทาง สำคัญในการจัด ระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชนและประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่าย วิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รัก สามัคคีและ ร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือ สร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตย่นตรายที่หากจะมีมา ในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะ สำคัญของ คัดสรรศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน

เสน่ห์ จุย์โต (2557: 5) ได้ให้ความหมายของคำว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง แนวคิด การบริหาร จัดการที่ดี เพื่อให้การบริหารองค์การภาครัฐมีความสอดคล้องต่อวิสัยทัศน์ทางการเมืองใน ระบบ ประชาธิปไตย ได้แก่ มีการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม มีความเสมอภาคในการรณรงค์หาเสียง มีฝ่าย ค้านที่เข้มแข็งมีอิสระในการตัดสินใจ ปลอดภัยจากการคุกคาม มีเสรีภาพของสื่อมวลชน มีเสรีภาพใน การประชุม ประท้วง มีเสรีภาพในการตั้งกลุ่มการเมืองและสมาคม มีเสรีภาพทางศาสนา ปลอดภัยจากภัยคุกคามทางการเมือง มีความเสมอภาคในกฎหมาย และมีรัฐบาลที่ซื่อสัตย์ยึดถือประโยชน์ ของ ประชาชนเป็นสำคัญ จึงนับได้ว่า ธรรมาภิบาลทำหน้าที่เป็นกลไก เครื่องมือและแนวทางการ ดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันของภาคเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเน้นความจำเป็นของการสร้าง ความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อย่างแท้จริงและต่อเนื่อง เพื่อให้ ประเทศมี พื้นฐานระบบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรมของกฎหมาย มีเสถียรภาพมีโครงสร้าง และ กระบวนการการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การ พัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

ปธาน สุวรรณ มงคล (2558) ได้ให้ความหมายคำว่า ธรรมาภิบาล หรือ Good governance ในความหมายกว้าง ๆ หมายถึงการปกครองหรือการบริหารที่ดี ที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ ต่อประชาชน สังคม ประเทศชาติหรือองค์กรนั้น แต่หากพิจารณาให้แคบเข้า คำว่า ธรรมาภิบาล หรือ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมรัฐ ธรรมาภิบาล มาจากคำว่า ธรรม รวมกับ อภิบาล หมายถึงวิธีการที่ดีในการใช้อำนาจเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร

สรุป จากคำนิยามขององค์กรและนักวิชาการต่าง ๆ ที่ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาล มาข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวความคิด ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกัน ละคร้อย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุล ซึ่ง จะส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรมและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ ตลอดจน วิธีการ ดำเนินการที่ดีในการจัดการองค์การอย่างมี คุณธรรม จริยธรรม ภายใต้การดำเนินงานด้วยความ โปร่งใส รับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ มุ่งประโยชน์สุขให้เกิดกับประชาชน และการมุ่งจัดสรรทรัพยากรขององค์การอย่างคุ้มค่าเป็นระบบตาม กฎหมาย มีการดำเนินงานที่เป็นระเบียบ มีประสิทธิภาพ เสมอภาค และเป็นธรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานก่อให้เกิดการตอบสนองต่อความ ต้องการของส่วนรวม ตลอดจนมุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์การ วิธีการดำเนินงาน ประกอบด้วย หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ

2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

กลไกรัฐเป็นส่วนที่เชื่อมโยงองค์ประกอบของสังคมทั้ง 3 ส่วนเข้าด้วยกัน คือ ประชาสังคม (Civil society) ภาคธุรกิจเอกชน (Private sector) และภาครัฐ (State หรือ Public sector) ดังนั้น การที่สังคมมีกลไกภาครัฐที่ดีก็จะเป็นกลไกแกนในการสร้างความสมดุลระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสังคมให้ดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขพร้อมทั้งสังคมมีเสถียรภาพ กลไกภาครัฐที่ดีมีบทบาท อำนาจหน้าที่ในการดูแลบริหารจัดการใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการบริหารประเทศ ซึ่งมีองค์ประกอบของโครงสร้างอำนาจหน้าที่ 3 ด้าน คือกลไก ประชาธิปไตยด้านการเมือง (Political governance) หมายถึง กระบวนการกำหนดนโยบายที่มีผลต่อประชาชนในประเทศ ได้แก่ รัฐสภาหรือฝ่ายการเมือง ไม่ว่าจะเป็นผู้แทนจากการเลือกตั้ง แต่งตั้ง หรือแต่งตั้ง และกลไกการบริหารรัฐกิจหรือภาคราชการ (Administrative governance) หมายถึงกลไก และกระบวนการเปลี่ยนแปลงนโยบายและทรัพยากรไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความเที่ยงธรรม ซึ่งจะผ่านทางกลไกการกำหนดนโยบายและหน่วยงานปฏิบัติ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ , 2542: 29 - 30)

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล ทฤษฎีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดที่ได้มีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางหลังจากมีเหตุการณ์วิกฤติทางเศรษฐกิจในประเทศไทย โดย

แนวคิดเรื่องการจัดการปกครองและการจัดการปกครองที่ดีได้รับการยอมรับอย่างมาก โดยสถาบันทางเศรษฐกิจและการเงินระดับโลก (พหุติสาณ ชุมพล, 2546 : 130)

1. หลักธรรมาภิบาลในประเทศไทย แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล ได้ถูกนำมาใช้ในประเทศไทย ตามข้อมูลอ้างอิง ดังนี้

สำหรับหลักธรรมาภิบาลในประเทศไทยนั้นได้เริ่มเผยแพร่เข้ามาในช่วง พ.ศ. 2539 - 2540 โดยองค์การพัฒนาในประเทศไทย รวมถึงนักวิชาการได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการบริหารจัดการที่ดีในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยได้หยิบยกปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการมีระบบบริหารจัดการที่ไม่ดี และแนวทางการสร้างระบบที่ดีขึ้นมาเป็นประเด็นใน การสร้างความเข้าใจ และระดมความเห็นจากประชาชนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมไทย เป็นผลให้ภาคประชาชนภาคประชาสังคมเกิดการตื่นตัวในเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง 51 เพราะในปี พ.ศ. 2540 ภาคราชการเกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ซึ่งภาควิชาการและผู้ได้รับผลกระทบเห็นว่าสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากความหย่อนประสิทธิภาพของการบริหารกิจการบ้านเมือง การบริหารราชการการกำหนดนโยบายสาธารณะ และการทุจริตมิชอบในวงราชการ อันเป็นความรับผิดชอบ ของภาคราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีได้มอบให้สถาบันวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ (TDRI) ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญ หาวิกฤตทางเศรษฐกิจและต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) นำผลการศึกษาและ ข้อเสนอแนะดังกล่าวมาจัดทำบันทึกเรื่องการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ สังคมที่ดีเสนอ ต่อคณะรัฐมนตรีซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอแนะให้ออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2542 ต่อมาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 ได้ประกาศ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ.2542 และเริ่มมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ 11 สิงหาคม 2542 ซึ่งนับได้ว่าเป็นก้าวแรกในการวางฐานการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี, 2542 : 26)

แนวความคิดเรื่องธรรมาภิบาลกับโลกาภิวัตน์ นับว่าเป็นเรื่องที่เพิ่งมีการกล่าวถึงกัน อย่างจริงจัง โดยหลังจากวิกฤติการณ์การเงินในเอเชีย เมื่อปี 1997 (พ.ศ.2540) คือ องค์กรระหว่างประเทศ เช่นธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ทั้งสององค์กรมีบทบาทสำคัญในการผลักดันวาระของธรรมาภิบาลให้เป็นวาระของโลกในแง่ของมูลเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดวิกฤติการณ์ การเงินในเอเชียนั้น ก็เพราะประเทศในภูมิภาคแถบนั้นไร้ซึ่งธรรมาภิบาล ด้วยเหตุนี้ ธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่าง ประเทศ จึงได้เสนอแนวทาง “ธรรมาภิบาลระดับโลก” (Global Governance) ที่พยายามผลักดันให้ประเทศแถบเอเชียและประเทศอื่น ๆ พยายามเดินตามกรอบของธรรมาภิบาล เพราะประเทศกำลัง ธนาคารโลกดูเป็นองค์กรที่โลกเชื่อมั่น เพราะก่อนหน้าวิกฤติการณ์ ทางการเงิน ในปี 1997 ธนาคารโลกได้ตีพิมพ์เผยแพร่เอกสารชี้ให้เห็นถึง “ธรรมาภิบาลกับการพัฒนา”

2. ธรรมาภิบาลสำหรับการบริหารท้องถิ่น

“หลักธรรมาภิบาล” หรือ “good governance” ซึ่งกำหนดให้ทุกภาคส่วนราชการมีหน้าที่ ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมอำนวยความสะดวกและให้บริการ แก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่

และการ ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจากสภาพปัญหา และข้อจำกัดในการบริหารงานปัจจุบัน แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลมีบทบาทสำคัญกับประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลพยายามปรับตัวเข้าสู่ระบบธรรมาภิบาลอย่างเห็นได้ชัด เช่น การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การ บริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมีการปรับลดขนาด ของหน่วยราชการ ปรับปรุงการให้บริการสร้างความประทับใจให้กับผู้มาใช้บริการ และตอบสนอง ความต้องการของประชาชนมีการพัฒนา การคัดเลือกบุคลากรในองค์กรให้มีคุณภาพ และผลงานขณะเดียวกันที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบสภาพปัญหา ข้อจำกัดในการบริหารงาน เช่น ปัญหาการทุจริต คอร์รัปชั่น ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และแนวทางปฏิบัติของ ข้าราชการประจำและฝ่ายการเมือง รวมถึงความไม่ยุติธรรมในการบริหารจัดการ ขาดการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารงานอันเป็นการบริหารจัดการที่ขาดคุณธรรม จริยธรรม มีความซับซ้อน ทั้งในเรื่องโครงสร้างอำนาจหน้าที่และการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดประสิทธิภาพไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

2.4 ข้อมูลทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ประวัติความเป็นมา

จัดตั้งเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2542 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2542 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนพิเศษ 82 ง ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2542

ที่ตั้ง

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง ตั้งอยู่เลขที่ 113 หมู่ที่ 12 บ้านใหม่ร่องบง ตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่สรวยประมาณ 7 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดเชียงราย ประมาณ 57 กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 118 สาย เชียงใหม่ – เชียงราย ช่วงหลักกิโลเมตรที่ 117 – 125 มีเนื้อที่ประมาณ 88.57 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 58,493 ไร่ มี 6 หมู่บ้าน

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

เขตการปกครอง

ตารางที่ 2.1 รายชื่อหมู่บ้าน

ลำดับ	รายชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร
1	บ้านป่าตึงงาม	407
2	บ้านใหม่แสงแก้ว	561
3	บ้านร้องบง	439
4	บ้านใหม่ร้องบง	372
5	บ้านห้วยต้นผึ้ง	123
6	บ้านแม่ตาแมว	239
รวม		2,141

(แผนพัฒนาท้องถิ่น, องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง : 2566)

อำนาจหน้าที่

ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6 พ.ศ.2552)

- พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)
- มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา 67 ดังนี้
 - (1) จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
 - (2) การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 - (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
 - (7) คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

ท้องถิ่น

- ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย
- มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต. ตามมาตรา 68 ดังนี้
 - (1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
 - (2) ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 - (3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 - (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

- (5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- (8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.
- (10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (12) การท่องเที่ยว
- (13) การผังเมือง

4. อำนาจหน้าที่ของ อบต. ตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจ

หน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้ อบต. ทราบล่วงหน้าตามสมควร หาก อบต. มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้นำความเห็นของ อบต. ไปประกอบการพิจารณา ดำเนิน กิจการนั้นด้วย (มาตรา 69)

5. มีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการ

ในตำบล (มาตรา 70)

6. อาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรืออำนาจหน้าที่

ของ อบต. โดยจะกำหนดค่า ธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บ และกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ (มาตรา 71)

7. อาจขอให้ราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ

หน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการของ อบต. เป็นการชั่วคราว ได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม (มาตรา 72)

8. อาจทำกิจการนอกเขต อบต. หรือร่วมกับสภาตำบล อบต. อบจ. หรือหน่วยการบริหารราชการ

ส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำ กิจการร่วมกันได้

อำนาจหน้าที่ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นพ.ศ.2542 มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ของตนเองตามมาตรา 16 ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มี และบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ และทางระบายน้ำ

3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณสุขปศุสัตว์ และการก่อสร้างอื่นๆ
5. การสาธารณสุขการ
6. การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
7. คู่มือครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มี และบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มี และควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มี และควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณ

สถานอื่นๆ

24. การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
25. การผังเมือง
26. การขนส่ง และการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัย

ในชีวิต และทรัพย์สิน

31. กิจกรรมใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศรัณย์ ฐิตารีย์ (2564) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วน ตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองชุมพลเหนือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยธรรมาภิบาล และประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัยได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี จำนวน 368 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวม ข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ ในการ วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ สถิติถดถอยพหุ ผลการวิจัยพบว่า 1) ธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากประสิทธิภาพในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก 2) ปัจจัยด้านความคุ้มค่า คุณธรรม นิติธรรม ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม ของประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพ ผลของการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศิริประภา พัดลม (2564) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอบ้านหมี่ จังหวัด ลพบุรี 2) ศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารจัดการขององค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยใช้ระเบียบ วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยหิน จำนวน 51 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบ สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์ข้อมูลบรรยายเชิงคุณภาพ (content analysis) ผลการศึกษาพบว่า 1. การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียง ตามลำดับได้ดังนี้ หลักประสิทธิภาพ หลักการมีส่วนร่วม หลักความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลัก นิติธรรม หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิผล หลักการกระจายอำนาจ หลักมุ่งเน้นฉันทามติและหลัก ภาระรับผิดชอบ ตามลำดับ 2. ปัญหาและอุปสรรคการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน 1) หลักการตอบสนองในการให้บริการประชาชน เช่น การ ข้าราชการ การขออนุญาตต่าง ๆ บางภารกิจไม่สามารถทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์ได้ประชาชนจึง ต้องเดินทาง มาติดต่อด้วยตนเอง ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ 2) หลักการมีส่วนร่วม ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าประชาคม 3. หลักการกระจายอำนาจ การถ่ายโอนอำนาจ บางภารกิจ ผู้บริหารยังไม่ได้มีการถ่ายโอนอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานจึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดความ ลำบาก 4. หลักความเสมอภาค เกิดจากความสนทนสนมและความเกรงใจทำให้การปฏิบัติงานต่อกันไม่มี

ความเสมอภาค 5. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ไม่ปฏิบัติตามเสียงข้างมากและข้อตกลง จึงขัดต่อกฎหมาย และระเบียบการปฏิบัติจึงต้องมีการหาข้อยุติร่วมกัน

สุนนา ยิ้มซ้อย (2561) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชนการศึกษา ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการบริหารงาน และเพื่อเปรียบเทียบ ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชน โดยจำแนกตามลักษณะของประชาชน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม ปี 2558 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง 380 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของประชากร จำแนกตาม หมู่บ้าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติ F-Test และ One-way ANOVA ในการหาค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่ม ไปทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชน ผลการศึกษา พบว่า ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร มีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของประชาชน เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือน เขตหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นทำให้พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจใน การบริหารงานภายหลังจากการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานปัจจัยด้านเพศ อายุ การศึกษา การดำรงตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และรายได้มีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล และศักยภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจะได้นำแนวทางจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นไปประกอบการ จัดทำแบบสอบถาม และใช้เป็นแนวทางในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประเมินระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่แท้จริงต่อไป

ชาญยุทธ พวงกำหยาด (2560) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการระดับการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ ของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 3) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 4) ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 5) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการนำ

หลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง จำนวน 338 คน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติเบื้องต้นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 และการวิเคราะห์ข้อมูลถดถอยพหุคูณ การวิจัยเชิงคุณภาพกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาล แห่งละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์โดยการตีความ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับธรรมาภิบาล ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติทั้ง 10 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่าปัจจัยด้านการวางแผน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินผลด้านองค์การ / หน่วยงาน ด้านบุคลากร ด้านนโยบาย และด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่สามารถทำนายความเป็นไปได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาด้านนโยบาย ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาการขาดความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนปัญหาการจัดสรรงบประมาณ ให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล ปัญหาด้านการประเมินผล การปฏิบัติงานและปัญหาด้านผู้บริหารของเทศบาล

อาทิตยา สุขศรี (2559) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล กับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยหลักการบริหารใช้หลักธรรมาภิบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พุทธศักราช 2546 ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ หลัก นิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความ คำนึงส่วนประสิทธิผลในการบริหารอาศัยแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ประกอบด้วย งานบริหาร วิชาการ งาน บริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย คือ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส

2) ประสิทธิภาพในการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายด้านแล้วเรียง อันดับจาก มากไปน้อย คือ งานบริหารงบประมาณงานบริหารวิชาการงาน บริหารทั่วไปและงานบริหารบุคคล

3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการ บริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรวมความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับสูงมาก แสดงว่า การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารของ ผู้บริหารโรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

ตารางที่ 2.2 แสดงการสรุปผลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

งานวิจัย	หลัก นิติธรรม	หลัก คุณธรรม	หลักความ โปร่งใส	หลักการมี ส่วนร่วม	หลักความ รับผิดชอบ	หลักความ คุ้มค่า
ศรัณย์ จิตาธิ์ (2564) เรื่อง ประสิทธิผลในการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วน ตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ศิริประภา พัฒม (2564) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารจัดการขององค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สุนนา ยิ้มข้อย (2561) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ชาญยุทธ พวงกำหยาด (2560) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาค กลางตอนล่าง	✓	✓	✓	✓	✓	✓
อาทิตยา สุขศรี (2559) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดย ใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผล การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน อัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ผลรวม	5	5	5	5	5	5

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของตำบลเจดีย์หลวง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 2,141 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย)

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1970 : 886) กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน โดยใช้การคำนวณตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างซึ่งในที่นี้กำหนดให้เท่ากับ 5%

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

n = จำนวนประชากรตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

แทนค่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

$$n = \frac{2,141}{(1 + 2,141) \times (0.05)^2}$$

$$n = \frac{2,141}{6.33}$$

$$n = 338.23$$

$$n \approx 338 \text{ ชุด}$$

วิธีการเลือกตัวอย่าง

โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างสุ่ม (Stratified random sampling) โดยกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกับประชากร โดยใช้จำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้านในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 6 หมู่บ้าน นำมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณการเลือกตัวอย่างในการวิจัยดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนขนาดประชากรทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 3.1 ตารางจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บ้านป่าตึงงาม	407	64
บ้านใหม่แสงแก้ว	561	89
บ้านร้องบง	439	69
บ้านใหม่ร้องบง	372	59
บ้านห้วยต้นผึ้ง	123	19
บ้านแม่ตาแมว	239	38
รวม	2,141	338

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เน้นการดำเนินงานเชิงปริมาณ ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยรวบรวมจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถามโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงทางเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ควรปรับปรุงแก้ไข (สุวิมล ติรภานันท์, 2546: 147-148)
6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดลองมาใช้คำนวณเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
7. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วเสนอที่อาจารย์ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ประสานกับบัณฑิตศึกษาเพื่อทำหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ
4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ได้แก่ ตรวจสอบความครบถ้วนและความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถามที่ตรงกับเรื่องที่ศึกษา ใช้ภาษาและคำถามให้กระชับ ชัดเจน และเข้าใจง่ายสำหรับการตอบ นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการหาค่าความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) เป็นการนำคำถามมาคำนวณเป็นรายข้อ โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

ค่า IOC ที่ได้ จะอยู่ระหว่าง ลบหนึ่งถึงหนึ่ง (-1.0 – 1.0)

ค่า +1 หมายถึง สอดคล้อง

ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ค่า -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 (IOC ≥ 0.5) ขึ้นไปจึงจะยอมรับได้

4.2 การทดสอบความเชื่อมั่น หลังจากได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงและแก้ไขแล้ว จำนวน 30 ชุด ไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่ตัวอย่าง เพื่อทำ Try Out และจะทดสอบค่าสถิติเพื่อคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach เพื่อคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach alpha coefficient) ว่าในส่วนของแบบสอบถามที่เป็น Rating Scale (Hair, Bush and Ortinau, 2003, อ้างถึงใน อนุชิต ศิริกิจ, (2550) มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปจึงจะยอมรับได้ซึ่งจากการทดสอบหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 จึงสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้

4.3 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

4.3.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statics) เพื่อใช้ในการอธิบายข้อมูลด้านลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างและระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติ ได้แก่

- การแจกแจงความถี่ (Frequency)
- ค่าร้อยละ (Percentage, %)
- ค่าเฉลี่ย (Mean, M)
- ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

4.3.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Independent Samples t-test) โดยทดสอบลักษณะประชากรในด้านเพศและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance หรือ One-way-ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากรในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง

อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยหากพบว่าผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะนำค่าเฉลี่ยไปทดสอบเป็นรายคู่ภายหลังวิธีพหุคูณแบบแอลเอสดี (LSD : Least - Significant Different Test)

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหาค่าวิเคราะห์สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อใช้บรรยายลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่าของไลเคิร์ต (Likert) ซึ่งประยุกต์ใช้สเกลคำถาม 5 ระดับ คะแนน ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ตามลำดับที่เลือกตอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบวัดซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (บุญชม ศรีสะอาด 2556 : 121) มีระดับของเกณฑ์การมีส่วนร่วม 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

หลังจากนั้นจะนำระดับคะแนนมาแปลผล โดยช่วงคะแนนสามารถคำนวณได้จากสูตรการหาอันตรภาคชั้น เพื่อหาเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย (ธานินทร์ ศิลป์จารุ.2548) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{สูตรการหาอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

ผลคะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้การแปลผล

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21-5.00 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41-4.20 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61-3.40หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81-2.60 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.80 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency)
2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการตรวจสอบสมมติฐานนำเสนอรูปตารางพร้อมคำบรรยายวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

การวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบค่า T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) F-test และหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กรณีที่พบว่ามีความนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธีพหุคูณแบบแอลเอสดี (LSD : Least -Significant Different Test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันชัดเจนในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจาก t-test
F	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจาก F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (degrees of freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
Sig	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	166	49.10
หญิง	172	50.90
รวม	338	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10

ตารางที่ 4.2 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	-	-
20 – 30 ปี	41	12.13
31 – 40 ปี	59	17.46
41 – 50 ปี	83	24.56
51 – 60 ปี	86	25.44
61 ปีขึ้นไป	69	20.41
รวม	338	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 25.44 รองลงมาอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.56 และอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 20.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	58	16.86
ประถมศึกษา	127	37.57
มัธยมศึกษา / ปวช.	38	29.29
อนุปริญญา / ปวส.	29	8.58
ปริญญาตรี	25	7.69
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม	338	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 37.57 รองลงมาระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.86 และมัธยมศึกษา / ปวช. จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 29.29 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน / นักศึกษา	4	1.18
เกษตรกร	169	50.00
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	60	17.75
ข้าราชการ	10	2.96
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	22	6.51
อื่น ๆ	73	21.60
รวม	338	100.00

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาชีพเกษตรกร จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาอาชีพอื่น ๆ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 และอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	89	26.34
5,000 – 10,000 บาท	113	33.43
10,001 – 15,000 บาท	74	21.89
15,001 – 20,000 บาท	28	8.28
20,001 บาทขึ้นไป	18	5.33
ไม่มีรายได้	16	4.73
รวม	338	100.00

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 33.43 รองลงมารายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 26.34 และรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.89 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

จากการวิจัย เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จากแบบสอบถามโดยผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ตอนที่ 2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 6 หลัก ประกอบด้วย 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ และ 6. หลักความคุ้มค่า ดังนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม

ด้านที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	ด้านหลักนิติธรรม	4.11	0.76	มาก
2.	ด้านหลักคุณธรรม	4.20	0.63	มาก
3.	ด้านหลักความโปร่งใส	3.93	0.69	มาก
4.	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.03	0.71	มาก
5.	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.13	0.67	มาก
6.	ด้านหลักความคุ้มค่า	3.97	0.60	มาก
ภาพรวม		4.06	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.11$) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.03$) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.97$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักนิติธรรม

ข้อที่	ด้านหลักนิติธรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	การตราข้อบัญญัติไม่มีการเลือกปฏิบัติและมีความเป็นธรรมต่อประชาชนโดยส่วนรวม	4.26	2.13	มากที่สุด
2.	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการตราข้อบัญญัติ	4.00	0.76	มาก
3.	การออกข้อบัญญัติมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	4.02	0.75	มาก
4.	ผู้บริหารและสมาชิกสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายได้กำหนด	4.12	0.80	มาก
5.	ข้าราชการและพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามที่กฎหมายได้กำหนด	4.13	0.78	มาก
ภาพรวม		4.11	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การตราข้อบัญญัติ ไม่มีการเลือกปฏิบัติและมีความเป็นธรรมต่อประชาชนโดยส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ ข้าราชการและพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามที่กฎหมายได้กำหนด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ผู้บริหารและสมาชิกสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายได้กำหนด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการตราข้อบัญญัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักคุณธรรม

ข้อที่	ด้านหลักคุณธรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	มีการจัดทำมาตรฐานจริยธรรมของผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ	4.25	0.74	มากที่สุด
2.	มีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดีและค่านิยมที่ดีงาม	4.19	0.80	มาก
3.	มีการจัดสรรงบประมาณแก่ชุมชนให้เป็นไปตามระเบียบบนพื้นฐานของคุณธรรม / จริยธรรม	4.18	0.75	มาก
4.	ผู้บริหารมีการบริหารงานตามหลักคุณธรรม / จริยธรรม	4.19	0.73	มาก
5.	ข้าราชการและพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม	4.18	0.76	มาก
ภาพรวม		4.20	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการจัดทำมาตรฐานจริยธรรมของผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ มีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดีและค่านิยมที่ดีงาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ผู้บริหารมีการบริหารงานตามหลักคุณธรรม / จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดสรรงบประมาณแก่ชุมชนให้เป็นไปตามระเบียบบนพื้นฐานของคุณธรรม / จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักความโปร่งใส

ข้อที่	ด้านหลักความโปร่งใส	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.07	0.78	มาก
2.	มีการติดประกาศแสดงฐานะทางการเงินให้ประชาชนได้รับทราบตามที่กฎหมายกำหนด	3.86	0.75	มาก
3.	มีการประกาศดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเปิดเผยผ่านทางสื่อต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เช่น โทรศัพท์, ป้ายประกาศ, วิทยุ ฯลฯ	3.97	1.79	มาก
4.	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ติดตามตรวจสอบแผนงานและโครงการต่าง ๆ	3.83	0.77	มาก
5.	มีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ	3.91	0.78	มาก
ภาพรวม		3.93	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ มีการประกาศดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเปิดเผยผ่านทางสื่อต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เช่น โทรศัพท์, ป้ายประกาศ, วิทยุ ฯลฯ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) มีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ติดตามตรวจสอบแผนงานและโครงการต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ข้อที่	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.14	0.80	มาก
2.	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังในการประชุมสภาท้องถิ่น	3.95	0.87	มาก
3.	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะทางในการพัฒนาท้องถิ่น	3.98	0.82	มาก
4.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้าง	3.93	0.81	มาก
5.	มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน	4.13	0.81	มาก
ภาพรวม		4.03	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะทางในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้าง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ

ข้อที่	ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	มีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์	4.22	0.73	มากที่สุด
2.	มีการดำเนินการตามข้อร้องทุกข์นั้น	4.17	0.77	มาก
3.	มีการรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนให้ประชาชนได้รับทราบ	4.00	0.76	มาก
4.	มีการปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา สามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย	4.17	0.79	มาก
5.	มีการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ	4.12	0.82	มาก
ภาพรวม		4.13	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา คือ มีการปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา สามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) มีการดำเนินการตามข้อร้องทุกข์นั้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนให้ประชาชนได้รับทราบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักความคุ้มค่า

ข้อที่	ด้านหลักความคุ้มค่า	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	มีกิจกรรมส่งเสริมรณรงค์ให้ประชาชนบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและใช้อย่างประหยัด	4.01	0.69	มาก
2.	ในการจัดซื้อ-จัดจ้าง มีการติดตามตรวจสอบกับผู้รับจ้างที่ให้ราคาต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้	3.91	0.76	มาก
3.	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้น	3.89	0.78	มาก
4.	การจัดทำโครงการได้คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน	4.06	0.73	มาก
5.	มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบการใช้งบประมาณ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส คุ้มค่าที่สุด	3.98	0.75	มาก
ภาพรวม		3.97	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดทำโครงการได้คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ มีกิจกรรมส่งเสริมรณรงค์ให้ประชาชนบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและใช้อย่างประหยัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบการใช้งบประมาณ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส คุ้มค่าที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติค่า T-test และค่า F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ภายหลังวิธีพหุคูณแบบแอลเอสดี (LSD : Least -Significant Different Test) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ

การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.13	0.85	4.08	0.67	0.66	0.70
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.21	0.63	4.18	0.63	0.45	0.74
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.91	0.76	3.94	0.62	0.36	0.41
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.97	0.72	4.08	0.70	1.47	0.80
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.08	0.66	4.18	0.68	1.35	0.53
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.96	0.60	3.98	0.60	0.22	0.78
รวมเฉลี่ย	4.05	0.55	4.07	0.54	0.47	0.96

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีเพศแตกต่างกัน ในภาพรวม การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	7.92	4	1.98	3.49	0.01*
	ภายในกลุ่ม	189.05	333	0.57		
	รวม	196.97	337			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	8.47	4	2.12	5.57	0.00*
	ภายในกลุ่ม	126.49	333	0.38		
	รวม	134.96	337			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	6.65	4	1.66	3.56	0.01*
	ภายในกลุ่ม	155.57	333	0.47		
	รวม	162.23	337			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	14.80	4	3.70	7.95	0.00*
	ภายในกลุ่ม	154.88	333	0.47		
	รวม	169.68	337			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	12.55	4	3.14	7.56	0.00*
	ภายในกลุ่ม	138.11	333	0.41		
	รวม	150.66	337			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	6.45	4	1.61	4.73	0.00*
	ภายในกลุ่ม	113.44	333	0.34		
	รวม	119.89	337			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	8.62	4	2.15	7.94	0.00*
	ภายในกลุ่ม	90.36	333	0.27		
	รวม	98.981	337			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวม การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธีพหุคูณแบบแอลเอสดี (LSD : Least Significant Different Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอายุ ในภาพรวม

อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	20 – 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 – 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 20 ปี	-	-	-	-	-	-
20 – 30 ปี	-	-	0.50*	0.29*	0.15	0.13
31 – 40 ปี	-	-	-	-0.21	-0.35*	-0.37*
41 – 50 ปี	-	-	-	-	-0.14	-0.16
51 – 60 ปี	-	-	-	-	-	-0.02
61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวม พบว่า อายุ 20 – 30 ปี กับ อายุ 31 -40 ปี กับ อายุ 41 – 50 ปี และอายุ 31 – 40 ปี กับ อายุ 51 – 60 ปี กับอายุ 61 ปีขึ้นไป แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	6.19	4	1.55	2.70	0.03*
	ภายในกลุ่ม	190.78	333	0.57		
	รวม	196.97	337			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	10.36	4	2.59	6.92	0.00*
	ภายในกลุ่ม	124.59	333	0.37		
	รวม	134.96	337			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	5.21	4	1.30	2.76	0.03*
	ภายในกลุ่ม	157.02	333	0.47		
	รวม	162.23	337			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	13.96	4	3.49	7.46	0.00*
	ภายในกลุ่ม	155.72	333	0.47		
	รวม	169.68	337			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	7.77	4	1.94	4.53	0.00*
	ภายในกลุ่ม	142.89	333	0.43		
	รวม	150.66	337			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	5.01	4	1.25	3.63	0.01*
	ภายในกลุ่ม	114.88	333	0.34		
	รวม	119.89	337			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	7.11	4	1.78	6.44	0.00*
	ภายในกลุ่ม	91.87	333	0.28		
	รวม	98.98	337			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านประกอบด้วย ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD : Least Significant Different Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ต่ำกว่า						
ประถมศึกษา	-	-0.90	0.19	-0.15	-0.18	-
ประถมศึกษา	-	-	0.28*	-0.06	-0.08	-
มัธยมศึกษา/ปวช.	-	-	-	-0.35*	-0.37*	-
อนุปริญญา/ปวส.	-	-	-	-	-0.02	-
ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม พบว่า การศึกษาระดับประถมศึกษา กับ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา / ปวช. กับ อนุปริญญา / ปวส. กับ ปริญญาตรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	10.32	5	2.06	3.67	0.00*
	ภายในกลุ่ม	186.65	332	0.56		
	รวม	196.97	337			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	14.38	5	2.88	7.92	0.00*
	ภายในกลุ่ม	120.58	332	0.36		
	รวม	134.96	337			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	8.15	5	1.63	3.51	0.00*
	ภายในกลุ่ม	154.08	332	0.46		
	รวม	162.23	337			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	13.10	5	2.62	5.55	0.00*
	ภายในกลุ่ม	156.58	332	0.47		
	รวม	169.68	337			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	13.88	5	2.78	6.74	0.00*
	ภายในกลุ่ม	136.78	332	0.41		
	รวม	150.66	337			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	7.46	5	1.49	4.41	0.00*
	ภายในกลุ่ม	112.43	332	0.34		
	รวม	119.89	337			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	10.36	5	2.07	7.76	0.00*
	ภายในกลุ่ม	88.62	332	0.27		
	รวม	98.98	337			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีอาชีพต่างกัน ในภาพรวม การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD : Least Significant Different Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวม

อาชีพ	นักเรียน / นักศึกษา	เกษตรกร	ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	ข้าราชการ	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	อื่น ๆ
นักเรียน / นักศึกษา	-	0.24	0.09	-0.28	-0.10	-0.14
เกษตรกร	-	-	-0.15	-0.53*	-0.35*	-0.39*
ค้าขาย / ธุรกิจ ส่วนตัว	-	-	-	-0.37	-0.19	-0.23
ข้าราชการ	-	-	-	-	0.18	0.14
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-0.04
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีอาชีพต่างกัน ในภาพรวม พบว่า อาชีพเกษตรกร กับ ข้าราชการ กับ พนักงานรัฐวิสาหกิจ กับอาชีพอื่น ๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5.11	5	1.02	1.77	0.12
	ภายในกลุ่ม	191.86	332	0.58		
	รวม	196.97	337			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	6.35	5	1.27	3.28	0.01*
	ภายในกลุ่ม	128.61	332	0.39		
	รวม	134.96	337			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	2.66	5	0.53	1.11	0.36
	ภายในกลุ่ม	159.57	332	0.48		
	รวม	162.23	337			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	12.50	5	2.50	5.28	0.00*
	ภายในกลุ่ม	157.18	332	0.47		
	รวม	169.68	337			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	14.69	5	2.94	7.17	0.00*
	ภายในกลุ่ม	135.97	332	0.41		
	รวม	150.66	337			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	6.85	5	1.37	4.02	0.00*
	ภายในกลุ่ม	113.05	332	0.34		
	รวม	119.89	337			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	6.28	5	1.26	4.49	0.00*
	ภายในกลุ่ม	92.71	332	0.28		
	รวม	98.98	337			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD : Least Significant Different Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในภาพรวม

อาชีพ	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 10,000 บาท	10,001 – 15,000 บาท	15,001 – 20,000 บาท	20,001 บาท ขึ้นไป	ไม่มีรายได้
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	-0.03	0.18	-0.02	-0.26	-0.31
5,000 – 10,000 บาท	-	-	0.20	0.01	-0.23	-0.28
10,001 – 15,000 บาท	-	-	-	-0.19	-0.44*	-0.48*
15,001 – 20,000 บาท	-	-	-	-	-0.25	-0.29
20,001 บาท ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-0.05
ไม่มีรายได้	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม พบว่า รายได้ 10,001 – 15,000 บาท กับ รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป กับ ไม่มีรายได้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.22 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ	ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอายุ	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอาชีพ	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 5 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบสมมติฐานสรุปได้ว่า เพศแตกต่างกัน พบว่า ปฏิเสธสมมติฐานงานวิจัย ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน พบว่า ยอมรับสมมติฐานงานวิจัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลและแสดงผลการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจำนวน 338 ชุด และข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และแปลผลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10 ส่วนใหญ่อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 25.44 รองลงมาอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.56 และอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 20.41 ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 37.57 รองลงมาระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.86 และมัธยมศึกษา / ปวช. จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 29.29 ส่วนใหญ่อายุอาชีพเกษตรกร จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาอาชีพอื่น ๆ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 และอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 33.43 รองลงมารายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 26.34 และรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.89 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.11$) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.03$) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.97$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.93$) โดยสรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การตราข้อบัญญัติไม่มีการเลือกปฏิบัติและมีความเป็นธรรมต่อประชาชนโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ ข้าราชการและพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามที่กฎหมายได้กำหนด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ผู้บริหารและสมาชิกสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายได้กำหนด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการตราข้อบัญญัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

2.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการจัดทำมาตรฐานจริยธรรมของผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ มีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดีและค่านิยมที่ดีงาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ผู้บริหารมีการบริหารงานตามหลักคุณธรรม / จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดสรรงบประมาณแก่ชุมชนให้เป็นไปตามระเบียบบนพื้นฐานของคุณธรรม / จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ มีการประกาศดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเปิดเผยผ่านทางสื่อต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เช่น โทรศัพท์, ป้ายประกาศ, วิทยุ ฯลฯ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) มีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ติดตามตรวจสอบแผนงานและโครงการต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้าง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา คือ มีการปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา สามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) มีการดำเนินการตามข้อร้องทุกข์นั้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนให้ประชาชนได้รับทราบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดทำโครงการได้คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ มีกิจกรรมส่งเสริมมงคลให้ประชาชนบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและใช้อย่างประหยัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบการใช้งบประมาณ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส คุ้มค่าที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน สรุปได้ดังนี้

3.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีเพศแตกต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีอาชีพต่างกัน ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยผู้วิจัยอภิปรายเป็นรายด้านดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับดังนี้

1) ด้านหลักคุณธรรม 2) ด้านหลักความรับผิดชอบ 3) ด้านหลักนิติธรรม 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5) ด้านหลักความคุ้มค่า และ 6) ด้านหลักความโปร่งใส สอดคล้องกับงานวิจัยของศรัณย์ ฐิตารีย์ (2564) เรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี พบว่า 1) ธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมนา ยิ้มซ้อย (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ

บาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแคม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักการมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญ ยุทธ พวงกำหยาด (2560) ได้ศึกษา การนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลาง ตอนล่าง 1 พบว่า 1) ระดับธรรมาภิบาล ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติทั้ง 10 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่าปัจจัยด้านการวางแผน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินผล ด้านองค์การ / หน่วยงานด้านบุคลากร ด้านนโยบาย และด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่สามารถทำนายความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่มีเพศต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อย่างไรก็ตาม เมื่อตรวจสอบปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งบ่งชี้ว่าปัจจัยทางประชากรศาสตร์มีผลต่อการรับรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุมนา ยิ้มซ้อย (2561) ที่ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแคม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งพบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีความแตกต่างกันตามปัจจัยประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และเขตหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย มีประสิทธิภาพสูงตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะในด้านคุณธรรมและความรับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเพิ่มเติมในด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจช่วยเสริมสร้างการบริหารงานที่ดีขึ้นได้ในอนาคต

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อตอบสนองต่อความคาดหวัง และความต้องการของประชาชนในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ประชาชนยังไม่เข้าใจการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การจัดทำข้อบัญญัติเพื่อนำมาใช้กับประชาชนในตำบลเจดีย์หลวงควรจัดประชาคมเพื่อร่วมพิจารณาให้ครบถ้วน กฎระเบียบหรือข้อบัญญัติที่นำมาใช้ต้องประชาสัมพันธ์ และชี้แจงให้ประชาชนรับทราบเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้อง

2. ด้านหลักคุณธรรม การให้บริการของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชนควรให้บริการอย่างทั่วถึง ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

3. ด้านหลักความโปร่งใส การทุจริตในระบบราชการควรมีบทลงโทษที่รุนแรง และควรมีการแก้ไข

กฎหมายให้มีบทลงโทษที่รุนแรงกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวข้องกับการทุจริต

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรมีการยอมรับความคิดเห็นของประชาชนที่แตกต่างนำไปปฏิบัติให้ครอบคลุมในทุกด้าน ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ การสร้างจิตสำนึกให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่ และควรมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน

6. ด้านหลักความคุ้มค่า การบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นบางประเด็นยังไม่มีการจัดทำประชาคม มีการใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำผลที่ได้มาแก้ไขปัญหา และเป็นแนวทางในการนำไปประกอบการพิจารณาให้แก่ผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงาน เจ้าหน้าที่

2. ควรศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาจเปรียบเทียบภายในอำเภอ หรือต่างอำเภอ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาพัฒนาในการดำเนินงานที่ครอบคลุมกับการให้บริการประชาชน

บรรณานุกรม

- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ วิญญูชน จำกัด.
- ชาญยุทธ พวงกำหยาด. (2560). การนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลาง
ตอนล่าง 1. วารสารจันทร์เกษมสาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 23(44), 49 – 63.
- ธัญวาทย์ คำมูล. (2559). การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก
จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). รัฐธรรมนูญน่ารู้. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2558). การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ: สถาบัน
พระปกเกล้า.
- ปฐม มณีโรจน์. (2554). สารานุกรม : ภาครัฐในมุมมองกฎหมายการเมืองและการบริหาร. กรุงเทพฯ: สุภาพรการ
พิมพ์.
- พฤทธิสาด ชุมพล. (2546). ความคิดในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พิทยา สุนทรวิภาต. (2545). “ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล,”. มติชน. วันที่ 3 มิถุนายน
2545, หน้า 23.
- สมพร เพชรสุวรรณ. (2543). ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อบทบาทการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ
ได้รับมอบหมาย : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหาร
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมบุรณ์ ศิริประชัย. (2552. พฤษภาคม - สิงหาคม). ธรรมาภิบาลภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์: นัยต่อ
ประเทศไทย. รัฐศาสตร์สาร, 30 (2), 8 - 120.
- สุธี สุทธิสมบุรณ์สมาน และ รังสิโยภุชญา. (2537). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สุนา ยิ้มข่อย. (2561). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแขม
อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เสน่ห์ จุ้ยโต. (2557). มิติใหม่การบริหารธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559. กรกฎาคม - กันยายน). การบริหาร
ราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล. วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 53(3), 1 – 52.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง
และสังคมที่ดี พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศรัณย์ จูฑารีย์. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติของเทศบาล
ตำบลช่องลม อำเภอลานกระบือ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ศิริประภา พัฒม. (2564). การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วน
ตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบด จังหัดลพบุรี. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ. บริษัท ชีระฟิล์มและโซเท็กซ์ จำกัด.
- ศักชัย โทแสง. (2557). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ
จตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขา
รัฐประศาสนศาสตร. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง. (2566). แผนพัฒนาท้องถิ่น ,องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง:
2566. สืบค้น เมษายน 2567. จาก <https://www.chediluangiocat.ac.th>.
- อาทิตยา สุขศรี. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผล การ
บริหารของผู้บริหาร โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- World Bank. (1992) “ Economic Growth and the Environment ” in World Development Report 1992.
Development and the Environment, Oxford University.Inc, New York. P 9-11.
- Kofi, Annan. (2000). The Report Formed the Basis of the Millennium Declarations
Adopted by National Leaders Attending the UN Millennium Summit that
September, 2001.Retrieved February 20, 2021, from [http://nobelprize.org/
nobel_ prizes/peace/laureates](http://nobelprize.org/nobel_prizes/peace/laureates).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับการวิจัยเรื่อง
การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

คำชี้แจง :

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรับทราบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบลเจดีย์หลวง ท่านคือกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาอ่านข้อความให้ละเอียดและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด แบบสอบถามของท่าน จะไม่ระบุชื่อนามสกุล หรือรายละเอียดใด ๆ คำตอบจึงไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน รวมถึงผู้วิจัยจะรักษาเป็นความลับ เนื่องจากใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน 6 ข้อ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยฉบับนี้จนครบทุกข้อ

นายวัชชีระ ขุนนาม
 นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
 คณะวิทยาการจัดการ
 สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย
เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ () ต่ำกว่า 20 ปี () 20 – 30 ปี
 () 31 – 40 ปี () 41 – 50 ปี
 () 51 – 60 ปี () 61 ปีขึ้นไประดับการศึกษา

3. ระดับการศึกษา () ต่ำกว่าประถมศึกษา () ประถมศึกษา
 () มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
 () อนุปริญญา/ปวส.
 () ปริญญาตรี
 () สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ () นักเรียน/นักศึกษา () เกษตรกร
 () ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว () ข้าราชการ
 () พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. รายได้ต่อเดือน () ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,000 – 10,000 บาท
 () 10,001 – 15,000 บาท () 15,001 – 20,000 บาท
 () 20,001 บาทขึ้นไป () ไม่มีรายได้

ตอนที่ 2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง
 คำชี้แจง 5= เห็นด้วยมากที่สุด 4= เห็นด้วยมาก 3= เห็นด้วยปานกลาง 2= เห็นด้วยน้อย
 1= เห็นด้วยน้อยที่สุด

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านหลักนิติธรรม</u>					
1. การตราข้อบัญญัติไม่มีการเลือกปฏิบัติและมีความเป็นธรรมต่อประชาชนโดยรวม					
2. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการตราข้อบัญญัติ					
3. การออกข้อบัญญัติมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน					
4. ผู้บริหารและสมาชิกสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามที่กฎหมายได้กำหนด					
5. ข้าราชการและพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามที่กฎหมายได้กำหนด					
<u>ด้านหลักคุณธรรม</u>					
6. มีการจัดทำมาตรฐานจริยธรรมของผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ					
7. มีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดีและค่านิยมที่ดีงาม					
8. มีการจัดสรรงบประมาณแก่ชุมชนให้เป็นไปตามระเบียบบนพื้นฐานของคุณธรรม/จริยธรรม					
9. ผู้บริหารมีการบริหารงานตามหลักคุณธรรม/จริยธรรม					
10. ข้าราชการและพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม					
<u>ด้านหลักความโปร่งใส</u>					
11. มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ					
12. มีการติดประกาศแสดงฐานะทางการเงินให้ประชาชนได้รับทราบตามที่กฎหมายได้กำหนด					
13. มีการประกาศการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเปิดเผยผ่านทางสื่อต่างๆ อย่างครบถ้วนเช่น โทรทัศน์ ,ป้ายประกาศ ,วิทยุ ฯลฯ					
14. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ติดตามตรวจสอบแผนงานและโครงการต่างๆ					
15. มีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ					

<u>ด้านหลักการมีส่วนร่วม</u>					
16. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล					
17. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังในการประชุมสภาท้องถิ่น					
18. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น					
19. มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้าง					
20. มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน					
<u>ด้านหลักความรับผิดชอบ</u>					
21. มีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์					
22. มีการดำเนินการตามข้อร้องทุกข์นั้น					
23. มีการรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนให้ประชาชนได้รับทราบ					
24. มีการปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา สามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย					
25. มีการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ					
<u>ด้านหลักความคุ้มค่า</u>					
26. มีกิจกรรมส่งเสริมรณรงค์ให้ประชาชนบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและใช้อย่างประหยัด					
27. ในการจัดซื้อ-จัดจ้างมีการติดตามตรวจสอบกับผู้รับจ้างที่ให้ราคาต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้					
28. มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้น					
29. การจัดทำโครงการได้คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน					
30. มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบการใช้งบประมาณ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส คุ้มค่าที่สุด					

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแก่องค์กรบริหาร ส่วนตำบลเจดีย์หลวง

1. ด้านหลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของ สังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้ กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของบุคคล

1.1 ปัญหา หรืออุปสรรค

.....

.....

1.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

2.ด้านหลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ใน การปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม มีความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย กล้ายืนหยัดกระทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง

2.1 ปัญหา หรืออุปสรรค

.....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3.ด้านหลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยปรับปรุงกลไกการทำงานให้มี ความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายและสามารถ ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

3.1 ปัญหา หรืออุปสรรค

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรหรือประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้ และเสนอ ความเห็นในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน

4.1 ปัญหา หรืออุปสรรค

.....

.....

4.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

5.ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิ หน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหา และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้า ที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

5.1 ปัญหา หรืออุปสรรค

.....

.....

5.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

6.ด้านหลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรต่าง ในการดำเนินงาน อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

6.1 ปัญหา หรืออุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ดร.สุชาติ ใจภักดี	ดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
ดร.เบญจ์ พรพลธรรม	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	วัชชีระ ชุนนาม
วันเดือนปีเกิด	2 พฤษภาคม 2521
ที่อยู่ปัจจุบัน	113 บ้านร้องบง หมู่ 2 ต.เจดีย์หลวง อ.แม่สรวย จ.เชียงราย 57180
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ต.หนองหาร อ.สันทราย จ.เชียงใหม่